

Det välfärds- och hälsofrämjande arbetets betydelse för social- och hälsovården

Mellersta Österbottens nationalspråksnämnden 15.04.2025
1675/00.02.06/2025

Beredningen

Delaktighets- och kundrelationschef Jussi Salminen

Östra Nylands välfärdsområde har under våren 2025 publicerat ett informationsmeddelande med titeln *Välfärdsområdena främjar hälsa och välfärd – verksamheten medför betydande besparingar*, som återges nedan:

Välfärds- och hälsofrämjande arbete kan, utöver den mänskliga nyttan, också leda till betydande besparingar. I en nyligen genomförd doktorsavhandling konstaterades att motionsrådgivning för personer med typ 2-diabetes minskade antalet läkarbesök med 11 procent och antalet besök hos sjuksköterskan med 25 procent. Livsstilsprogrammet Finger för äldre har visat sig minska risken för minnessjukdomar med en tredjedel. Den omfattande användningen av mini-interventioner för alkoholkonsumtion har beräknats minska sjukvårdskostnaderna med mer än 6 miljoner euro. Målet med social- och hälsovårdsreformen är att flytta tyngdpunkten från tung service till det förebyggande arbetet och att stärka tjänsterna på primär nivå. I och med reformen blev välfärdsområdenas lagstadgade uppgift, utöver social- och hälsovårdstjänsterna, även att främja hälsa och välfärd. Arbetet utförs i samarbete med kommunerna, organisationer och andra aktörer. Syftet med Hyte-arbetet är att minska hälsoskillnaderna och främja befolkningens välfärd redan innan social- och hälsovårdstjänster behövs.

Främjandet av hälsa och välfärd har ett omfattande verksamhetsfält och innefattar olika ålders- och befolkningsgrupper från vaggan och framåt. Hyte-arbetet främjar bland annat arbets- och studieförmågan, det psykiska välbefinnandet och hälsosamma levnadsvanor. Som en del av främjandet av hälsa och välfärd förebygger man sjukdomar, olycksfall, överkonsumtion av rusmedel samt ensamhet och marginalisering. En central del av arbetet är också att i samarbete med flera aktörer trygga säkerheten i vardagen. Ett välfungerande samarbete med social- och hälsovårdstjänsterna samt kommunerna och organisationer i regionen är en nyckelfaktor för att Hyte-arbetet ska lyckas. Vad kan man uppnå med förebyggande arbete? Till exempel har det visats att livsstilshandledning främjar bland annat mentalt välbefinnande, förebygger typ 2-diabetes och hjärtsjukdomar samt minskar behovet av och kostnaderna för social- och hälsovårdstjänster. Genom åtgärder som syftar till att minska alkoholkonsumtionen kan man i sin tur förebygga dödsfall, behovet av hälso- och sjukvårdstjänster och sjukfrånvaro. Hyte har en enorm sparpotential. Till exempel

när det gäller frågan om att människor rör sig för lite talar man om årliga kostnader på över tre miljarder euro, och en enda marginaliserad ung person kostar enligt uppskattningar över en miljon euro.

”Arbetet med att främja hälsa och välfärd är mycket viktigt, inte bara för att vi ska kunna främja befolkningens välfärd, utan också för att vi ska agera på ett sätt som har en inverkan, som sker i rätt tid och som är kostnadseffektivt. Långsiktigt förebyggande arbete är ett sätt att dämpa ökningen av servicebehovet nu och i framtiden. Effektiva förebyggande åtgärder betalar sig både ur ett mänskligt och ett ekonomiskt perspektiv.

Förslag till beslut

Nationalspråksnämnden beslutar diskutera ärendet och anteckna informationen för kännedom.

Beslut